



11. roč. – 5/2001

Hukvaldský

Cena 5 Kč

Středoevropské kulturní dny,
o pomníku padlým, adopto-
vané žirafě, zájezdu do Nepo-
muku, o dětech z Wisly u nás,
o heraldické galerii na Hukvaldech, jak je to u nás s vodním hospodářstvím, turistické
zájezdy Klubu českých turistů, co dělat, aby nás nebolela záda a o medu v pečivu

občasník



Obsah

SPRÁVA OBCE

DPS Hukvaldy	3
Středoevropské kulturní dny – IV. ročník Nepomuk	4
Informační centra	6
Byli jsme při tom – v obci Lhotka se konaly Sochovy národopisné slavnosti	6
Svatební obřady	7
Poděkování	8
Informace obecního úřadu	8
Zjistili jsme pro vás	9

JAK TO VIDÍM JÁ

R.I.P.	10
Osud jednoho pomníku	10
Tradice	12
Milý Ježíšku	12

Z NAŠICH ŠKOL

Víkend hukvaldských koláčů a preclíků 29. a 30. září 2001	13
Pouť na hradě 2001	14
Žirafa	14
Hukvaldy v Nepomuku	15
Týdenní pobyt dětí ze sprátenené školy z polské Wisly	16

MALÝ ROZHOVOR NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Na Hukvaldech je heraldická galerie	17
-------------------------------------	----

MINULOST A PŘÍTOMNOST NAŠÍ OBCE

Situace ve vodním hospodářství	19
--------------------------------	----

Z KULTURY

Pozvánky na výstavu	22
Sezona na hradě skončila	23

ZE SPORTU

Sportovní víceboj	23
Cvičení „Rodiče s dětmi“	23
Turistické zájezdy 2001	24
Aby záda nebolela...	25

Z ŽIVOTA SPOLKŮ

Pozvánka na skautský seminář pro R&R činovníky	27
--	----

VÍTE, ŽE

Hukvaldské kalendárium	28
Jak vznikají rekonstrukce ?	28
Zlatý věk vína	30

NAŠE RADY

Med v pečivu	31
--------------	----

NEPŘEHLEDNĚTE

32



Úvodem

Dostává se vám předposlední číslo letošního ročníku Hukvaldského občasníku. Přinášíme v něm slovo starosty o DPS i o Středoevropských kulturních dnech v Nepomuku. Paní místostarostka píše o Sochových národopisných slavnostech ve Lhotce. Radní pan Mgr. Jílek vás seznámí s posláním informačních center. Uvádíme také zamyšlení nad památkou zesnulých i nad tradicemi.

O dění ve škole nás informuje paní ředitelka i paní učitelky. V rubrice kultura přinášíme pozvánky na výstavy – obrazů a kreseb A. Kročí v Ostravě a fotografií pana Miroslava Lyska v blízkých Kateřiněch – a krátké zhodnocení turistické sezony na hukvaldském hradě. Také si můžete přečíst o hukvaldské heraldické galerii o tom, jak vznikají vize podoby hradů v dávných dobách a další zajímavosti o publikaci věnované hukvaldskému hradu a článek Zlatý věk vína.

Z historie, a to ne tak dávné, je článek o osudu jednoho pomníku. Pan Zdeněk Hubeňák nás seznamuje se situací ve vodním hospodářství v naší obci. V rubrice Naše rady končí seriál o včelách a medu, a to několika recepty, a v příštím čísle se dozvíte něco o nápojích z medu a jiných pochoutkách na vánoční a silvestrovský stůl. Nový bude seriál manželů Zahradkových z Hukvald, který jsme nazvali Zlatý věk vína. O pokračování článku o vzniku zástavby nepřijdete, bude v prvním čísle příštího roku.

Protože chceme, aby poslední číslo bylo převážně vánoční, vydáme ho na Mikuláše. To si vyžádalo posunutí termínu uzávěrky na 27. listopadu.

Redakce

Správa obce

DPS Hukvaldy

Dnes nebudu řešit problémy výstavby a financování vlastní stavby. Občané mohou vidět, jak stavba přibývá, jak získává definitivní vzhled. Stavebně bude dokončena koncem května 2002.

Co vlastně zkratka DPS znamená. Plné znění je Dům s pečovatelskou službou. Je to obdoba domova důchodců, ale není to totéž. DPS je určen pro seniory, kteří jsou soběstační. Pro ty, kteří jsou zdraví a nepotřebují stálou cizí péči. Pečovatelským v DPS je míněno: zajištění obědů, zajištění lékařské služby, pomoc při větším úklidu, pomoc při praní prádla, zajištění větších nákupů, zajištění léků apod. Není tím míněno zajištění stálého zdravotního dohledu.

Pro seniory bude připraveno 24 bytů, z toho 4 bezbariérové. Každý byt obsahuje kuchyň, předsíň s vestavěnou skříní, sociální zařízení (záchod, koupelna se sprchou) a obývací pokoj. Dva pokoje mají balkony. Kuchyňe jsou osazené ku-

chyňskými linkami s dvouplotýnkovými vařiči. Ostatní zařízení bude věcí uživatelů. Každý byt má velikost do 50 čtverečních metrů.

Nájemné v bytech bude pravděpodobně regulované a bude dle mého názoru činit okolo 1000 Kč měsíčně. K tomu nutno přičíst spotřebu teplé a studené vody, spotřebu el. energie a telefon (jsou měřené pro každý byt samostatně). Náklady na teplo budou vztaženy na metr čtvereční plochy bytu. Za úplatu budou také všechny výše uvedené pečovatelské služby.

O výběru žadatelů rada zatím nerozhodla. Dle mého názoru budou upřednostněni senioři naší obce Hukvaldy, kteří splňují výše zmiňované podmínky.

Stejně jako na byty eviduje obecní úřad mnoho žádostí na možnosti pracovního uplatnění.

Předpokládá se, že v DPS bude zaměstnán pouze jeden člověk. Údržba bude prováděna dodavatelsky. Účetnictví zajišťují pracovníci obecního úřadu. Druhá možnost je obrátit se na některou realitní kancelář, která by za úplatu celý servis prováděla.



S uživateli bytu bude sepsána smlouva, která bude řešit nájem, úhrady a případné přestěhování do domova důchodů při změně zdravotního stavu. Obec bude požadovat záruky rodiny.

DPS hodláme dostavět kvalitně, aby budoucí uživatelé, senioři, se zde cítili příjemně, jako doma. K tomu bude sloužit i klidová zóna za budovou DPS.

Glosa na závěr. Ať budou bytečky sebelepší, teplo rodiny nenahradí.

Ing. Luděk Žáček, starosta

Středoevropské kulturní dny — IV. ročník Nepomuk

Další z řady pořadatelů v souladu s uzavřenými partnerskými smlouvami a dohodami bylo družební město Nepomuk. Termín konání vlastního kulturního programu byl stanoven na 22. 9. 2001. Soubory se do Nepomuku sjížděly v předvečer do kempu a prvně se setkaly večer u táboráku.

Druhy den ráno po snídani se pilně zkoušelo a připravovalo na vystoupení. Po obědě se všichni převlékli do krojů a začalo se na ostro.

Začaly soubory domácí, z Nepomuku. Odpoledne zahájil dechový soubor při ZUŠ Nepomuk spolu s mažoretkami. Vystoupení muzikantů bylo téměř profesionální. Následoval dětský pěvecký sbor Písnička při ZŠ Nepomuk. Obdoba našeho Lašánku, ale naše děti jsou lepší.

Následovalo vystoupení 12 harmonikářek — opět soubor hrající při ZUŠ Nepomuk. Mladé

ženy mají hodně natrénováno. Omiš — Chorvatsko — soubor „Klapa“. Osm mladých zpěváků nemělo chybu. Moc se líbili a nejvíce krát museli přidávat.

Wisla a stejnojmenný regionální soubor „Wisla“. Letos vystupoval na Sochových slavnostech ve Lhotce. Pro nás to nebylo nic nového, ale jsou v krásných krojích a hrát a tancovat umí.

Litva — město Anykščiai. Folklorní soubor „GOJUS“. V krásných národních krojích, byly nejpěstřejší, a také se moc líbili.

Naši Lašskou dechovou hudbu mladých jsem si nechal nakonec, i když vystupovali v polovině programu. Měli těžkou pozici ve srovnání s ostatními soubory. Jako muzikanti byli nejmladší, a jak bylo před jejich vystoupením řečeno, ryzí amatéři, kteří hrají především pro radost. Spolu s mažoretkami navodili v sále takovou atmosféru, že s nimi zpíval celý sál. Ve velké konkurenci obstáli výborně.

Chci poděkovat všem, kdo se zasloužili o zdar tohoto zájezdu do Nepomuku. Jsou to paní učitelky, paní ředitelka ZŠ, vedoucí souboru mažoretok a vedoucí dechové hudby. Nesmím zapomenout na sponzora — Severomoravskou stavební společnost, která mám soubory pomáhat oblékat. Přílohou je dopis pana starosty Nepomuku, pana Michka.

Ing. Luděk Žáček, účastník akce





MĚSTO NEPOMUK

Náměstí Augustína Němejce 63, 335 01 Nepomuk, okr. Píseň-jih

Tel.: 0185/591421 Fax: 0185/591422 IČO 00256986

e-mail: mesto.nepomuk@vo.cz



Obecní úřad
k rukám pana starosty

HUKVALDY

OBECNÍ ÚŘAD	Číslo:
	4. 10. 2001
Číslo:	638 70
Pril.: _____	

NEPOMUK
2.10.2001

Vážený pane kolego,

dovoluji si touto cestou Ti za město Nepomuk co nejupřímněji poděkovat za vysoce reprezentativní účast na Středoevropských kulturních dnech 21–23. září u nás v Nepomuku. Vystoupení Vašeho souboru bylo ozdobou festivalu a věřím, že takto nastartovaná vzájemná reprezentace má i do budoucna své opodstatnění. Byl bych velice rád, zdali by bylo možno Vašemu souboru veřejně poděkovat a tlumočit mu srdečné pozdravy nepomuckých občanů.

Zjistěte do konce roku si několikrát budeme psát, avšak chtěl bych upozornit na termín 21–24. 3. 2002, kdy proběhne v našem městě tradiční setkání nás všech starostů, kdy budeme zvat velvyslance jednotlivých zemí a zde schválíme termínovou listinu všech akcí konaných v roce 2002.

Závěrem mi dovoluji, abych nejenom Tebe ale i všechny občany Vašeho města co nejsrdečněji pozdravil, popřál mnoho zdraví, štěstí a rodinné pohody v této uchvátné a neklidné době.

Loučím se

Josef Michek
starosta města Nepomuk





Informační centra

Jednou z hlavních funkcí informačních center je podávání informací, týkajících se dané obce a nejbližšího okolí. Mnohdy se traduje, že informační centra byla zřízena výhradně pro turisty a návštěvníky obcí a slouží pouze jim. Již méně se ví, že informační centra slouží také (a mnohdy převážně) obyvatelům, na jejichž území se nachází. Lidé se mohou na zaměstnance informačních center obracet s nejrůznějšími dotazy, týkajícími se života v obci. „Íčka“, jak se jim zkráceně říká, jsou vlastně takové stanice „první informační pomoci“.

Jednou z oblastí zájmu obyvatel je kulturní a společenské dění v obci a okolí. „Klienti“ často přicházejí do „íčka“ s cílem zjistit, kde se co děje. V popředí zájmu jsou koncerty, divadla, kina, zábavné a naučné pořady, přednášky a podobně. Je samozřejmostí, že také tyto informace v informačním centru obdržíte. Avšak aby pro vás byly termíny a programy akcí ještě dostupnější, začali jsme je uvádět na internetových stránkách mini-regionu Lašská brána Beskyd. Aktuální kulturní programy čtyř obcí (Hukvaldy, Kopřivnice, Příbor a Štramberk) a dvou kin (Kopřivnice, Příbor) již dnes najdete na adrese: www.lasskabrana.cz. Kromě toho můžete z těchto stránek navštívit i webové stránky výše jmenovaných obcí. Snadno a lehce se tak dostanete k informacím, které by jste jinak museli komplikovaně shánět na různých úřadech a institucích.

Vím — mnozí asi namítnete, že nemáte internet ani doma, ani v práci. Přesto si zoufat nemusíte. Vy, kdo chodíte do Obecní knihovny, umístěné v ZŠ LJ, víte, že právě v knihovně může každý občan Hukvald využít počítač s připojením na internet, který tam pro nás všechny obec již dříve pořídila. A že s internetem neumíte dělat? To vůbec nevádí! Pracovnice knihovny vám ráda poradí.

Vladan Jilek

Byli jsme při tom — v obci Lhotka se konaly Sochovy národopisné slavnosti

Sobota 25. srpna 2001 byla dnem, kdy Obecní úřad ve Lhotce s dalšími spolupřáteli — ministerstvem kultury ČR a FOS ČR — společně zahájil již VII. ročník Sochových národopisných slavností. Záštitu nad nimi převzal Mgr. Ilja Racek, vedoucí odboru kultury a památkové péče Moravskoslezského krajského úřadu. Těchto významných slavností se zúčastnila i delegace obce Hukvaldy.

Starostka Lhotky paní Růžena Kopčáková přivítala v sále Obecního domu všechny přítomné hosty, sponzory, vedoucí národopisných souborů, zástupce Sdružení povodí Ondřejnice, zvláště pak přítomnou senátorku našeho okresu paní Věru Vašínkovou, zástupce hejtmána Moravskoslezského kraje ing. J. Carbola a mnohé další vzácné hosty. Ve svém projevu paní starostka zmínila tradici těchto slavností a velkou úctu k zakladateli souboru Pilky V. Sochovi.

Krásné dopoledne umocnilo i vystoupení cimbálové muziky Gajdušek pod vedením Mgr. Vladana Jílka a následně melodie této muziky provázely celým dnem až do pozdních večerních hodin, i v závěrečném večerním bloku „vyhrávání muzik“. Slavnostní průvod do areálu slavností byl tou pravou chvílí pro zúčastněné soubory, které se takto postupně představovaly. Muziky vyhrávaly, malí, velcí zpívali, tleskali, veselice naplněna zpěvem a dobrou náladou pokračovala.

Odpolední pořad zahájil zástupce hejtmána ing. Jiří Carbol spolu s paní starostkou a v zápětí se představily dětské soubory v cyklu „Aj my malí“, například Valášek z Kozlovic, Malý Gruník z Ostravice, muziky Kovalíček z Ostravy a Goluska z Oravské Polhory.

Následoval odpolední blok „Veselosti není nikdy dosti“ a v něm se postupně



představily jednotlivé soubory dospělých, například domácí Pilky, Gruník z Ostravice, z Wisly soubor stejného jména, Kohoutek z Chrudimi, cimbálová muzika Gajdušek a další...

Slavnostní atmosféru umocnily krásné melodie, libé zvuky cimbálů, ale také množství dobrého jídla, pamlsků, na ohni opékaných dobrot atd. Také prodejci hrábí, vařeček, vyšívaných prostírání a ubrousků nepřišli zkrátka. Jistě byla tato akce náročná pro organizátory a pro všechny ty ostatní pomocníky, kteří se na přípravě podíleli. Jak se mi paní starostka svěřila, obec Lhotka má zhruba 500 obyvatel a nemohla by si dovolit pořádat z rozpočtu obce tak finančně náročnou akci. Proto pomohly svým dílem všechny místní spolky, ale především to byli sponzoři a podnikatelé obce Lhotka, kteří celou slavnost sponzorsky zajistili. Není pochyb o tom, že tyto slavnosti mají ve Lhotce své čestné místo a místní občané jsou na ně právem hrdi.

A kdože to vlastně založil Sochovy slavnosti? To nám vyprávěli lhotští zastupitelé s velkou úctou a obdivem:

Byl to právě Vincenc Socha, který se narodil 9. 1. 1903 ve Štramberku. Dle vyprávění to byl určitě vzácný člověk. Jeho životní radostí nebyla honba za penězi, majetkem, své poslání viděl v záchraně mizejících kulturních hodnot pro pokolení své i budoucí. Byl to učitel. Ze zdravotních důvodů opustil kantorské povolání, pracoval jako horník na ostravském dole Hlubina a s těžkou plicní chorobou pak pracoval jako lesní dělník na Hukvaldech. Pokud mu to zdraví dovolilo, pokračoval v oblasti jemu nejmilejší, v oblasti lidové kultury.

V roce 1936 založil a vedl soubor písní a tanců Pilky, byl autorem a režisérem národopisných pořadů, vedl i ochotnický divadelní kroužek. V čem byl tento člověk tak vzácný? Obětavostí, přístupem a láskou k práci. V létě v zimě pěl chůze, jízda na kole, později na motocyklu. Hodiny, dny, týdny strávené po chalupách u pamětníků.

Během života Vincence Sochy vyšel první svazek tanců. Pan Socha připravil pro tisk svazek druhý a třetí, jejich vydání se však již nedožil. Vincenc Socha nebyl

rodákem lhoteckým, ale Lhotka mu velmi přirostla k srdci. Jeho dílo se stalo živým pramenem, ze kterého čerpají poznání celé generace dodnes.

Dle sdělení paní starostky se v roce 1995 obec Lhotka rozhodla uspořádat národopisnou slavnost k počtě památky pana Sochy, od jehož úmrtí uplynulo 25 let. V prvním ročníku Sochových národopisných slavností vystoupilo v tanci osm párů „Pilkařů“ a šest zpěvaček souboru, který před dvaceti a více lety vedl Vincenc Socha. „Stalo se neuvěřitelné“, říká paní starostka. Soubor Pilky existuje, o tom jsme se sami mohli letos přesvědčit znovu.

Děkujeme starostce obce Lhotka paní Růžence Kopčákové za pozvání na tyto slavnosti a přejeme občanům Lhotky hodně úspěchů při pořádání dalších ročníků Sochových slavností. Bylo velmi příjemné vše vidět, slyšet, zúčastnit se.

Jaroslava Michnová, místostarostka

Svatební obřady

Vážení občané, rok pomalu končí, proto mi dovoluťe malou statistiku týkající se svatebních obřadů uzavřených na území naší obce. Celkem to bylo 25 sňatků, z toho čtyři před církví římskokatolickou. Na hradě si své „ano“ řeklo 9 párů a ve všech případech se nejednalo o místní občany. Sňatků, kde měl alespoň jeden ze snoubenců trvalé bydliště v obci Hukvaldy, bylo uzavřeno 5, z toho 3 církevní. O uzavření manželství na Hukvaldech mají zájem snoubenci z okolních měst i obcí, zejména z Ostravy, Kopřivnice, Příbora, Frýdku-Místku, ale i z Fulneku, Opavy, Přerova, Moravského Krumlova, Jindřichova Hradce a Prahy. Suverénně nejdlejší cestu k nám letos držil ženich, který je občanem Mexika. Drtivá většina snoubenců dosáhla více než 25 let. Nejstaršímu ženichovi bylo 42 let a nejmladšímu 20 let, nejstarší nevěstě bylo 41 a nejmladší 21 let.



Svatební obřady doprovázejí i různé zvyklosti, od těch klasických — okovy pro ženicha, řezání dřeva a různé „maškary“, jejichž úkolem je vymámit peníze od svatebčanů, po novodobější, převzaté zvyky, například házení rýže na snoubence pro štěstí.

Snoubenci také častěji zasahují do „scénáře“ obřadu, hlavně výběrem skladeb, případně básní. Samozřejmě, pokud je to jen trochu možné, snažíme se vyhovět, je to hlavně jejich velký den.

S účinností od 1. 7. 2001 rada obce zrušila původní sestavu oddávajících: pana Petra Sobotíka, pana Pavla Bernatského a pana RNDr. Maťu a oddáváním pověřila paní Mgr. Alenu Léovou, pana starostu a paní místostarostku. (Starostovi a místostarostovi je tato milá povinnost uložena ze zákona).

Závěrem bych se ráda zmínila, že v letošním roce jsme na Hukvaldech připravili diamantovou svatbu manželů Lasotových. Manželé Lasotovi nemají v naší obci trvalý pobyt, ale již několik let zde jezdí za rekreací. Hukvaldy si natolik zamilovali, že před 10 lety v naší obřadní síni oslavili zlatou svatbu, no a nyní i diamantovou. Moc nás to těší a přejeme jim jen to nejlepší do dalších let.

Marta Sobotíková, matrikářka

sedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR panu prof. Václavu Klausovi k jeho životnímu jubileu, který i v letošním roce převzal záštitu nad VIII. ročníkem festivalu Janáčkovy Hukvaldy.

Panu Antonínu Kubošovi:

— za finanční dar na Workshop pořádaný na ukončení festivalu Janáčkovy Hukvaldy vedením obce pro organizátory festivalu,

— za finanční dar a upomínkové předměty pro hostitelské fotbalové mužstvo v Litvě při konání Středoevropských fotbalových her.

Panu Vratislavu Sklářovi:

— za zakoupení daru pro delegaci obce Hukvaldy, která dar a upomínkové předměty předala hostitelům — Městu Nepomuk při konání Středoevropských kulturních dnů.

Vinařským závodům na Hukvaldech:

— za sponzorské příspěvky na zajištění kulturních a společenských akcí v obci i na reprezentaci do družebních měst.

Rada obce Hukvaldy ani pan starosta nedisponuje žádným fondem s určením čerpání na tyto potřeby, a právě z těchto důvodů s úctou děkují výše uvedeným sponzorům za vstřícnost, pochopení, za vzornou reprezentaci obce.

Jaroslava Michnová, místostarostka

Poděkování

VEDENÍ OBCE HUKVALDY DĚKUJE ZA SPONZORSKÉ PŘÍSPĚVKY:

Firmě Severomoravská stavební společnost, s. r. o., Bezručova 31, Nový Jičín za:

- za finanční příspěvek na ušití vest pro Dechovou hudbu mladých při Základní škole Leoše Janáčka,
- za finanční příspěvek na zajištění dopravy (pendlu) na Janáčkových slavnostech.

Akademickému malíři Mistru Antonínu Kročovi:

- za příspěvek na zakoupení daru před-

Informace obecního úřadu

Dočasné přerušení lokálního TV vysílání v naší obci

Rozhodnutím Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, vedeného pod zn. Ú-2163/012139 čj. 2752, bylo řízení o prodloužení platnosti vysílacích licencí pro naši organizaci ve vaší lokalitě přerušeno se zdůvodněním „zahájení řízení o předběžné otázce“, protože není ukončeno šetření zjištění změn územního pokrytí



a kompatibility s navrženými TV kanály pro DVB—T (digitálního TV vysílání).

Vzhledem k tomu, že v současné době nemáme pro vaši lokalitu platnou vysílací licenci (její prodloužení bylo vázáno do konce roku 2001, nejpozději do nabytí účinnosti nového zákona 231/2001 Sb.), je bohužel nutno ve vaší obci zastavit lokální TV vysílání až do rozhodnutí Rady, abychom se vyhnuli případným sankcím za vysílání bez licence.

*Oldřich Burger, Ing. Lumír Bilík, jednatelé
Ing. Alois Zajíček, předseda Sdružení SOTV*

Upozornění

Ordinace MUDr. Marcely Chalupové sděluje, že z důvodu stavebních úprav bude ve dnech 19. října až 12. listopadu 2001 ordinovat ve Fryčovicích na OÚ s ordinací dobou:

Pondělí	7—11	15—17.30
Úterý	7—11	
Středa	volno	
Čtvrtek	7—11	15—17.30
Pátek	7—11	

Občanům obce Hukvaldy

Ochranné masky a filtry pro civilní obyvatelstvo **nabízí firma:**

Pícha — ochranné pracovní pomůcky
V okruží 2158/12
130 00 Praha 3 — Žižkov
tel.: 02/66313167, mobil: 0602127833

Cena včetně 22 % DPH 3.990 Kč

Bližší informace k plánu ukrytí civilního obyvatelstva podá místostarostka paní Michnová

Upozornění občanům!

Firma Rethmann — Jeřala Recykling, s. r. o. ze Studénky zajišťuje v naší obci svoz komunálního odpadu — provádí odvoz popela, plastů a umělých hmot. Vývozci odpadů mě často upozorňují na překážky, které jim brání v průjezdu místních komunikací. Jsou to větve ovocných stromů, které přerůstají přes ploty

vlastníků pozemků. Na obecních pozemcích byla již zjednaná náprava.

Upozorňuji občany, kteří sousedí s místními komunikacemi a právě větve jejich stromů přečnívají a zasahují na tyto komunikace, aby větve ořezali a tím umožnili bezpečný průjezd.

V průběhu měsíce listopadu se skuteční již druhý svaz listů, větví a shrabků. Informace budou včas zveřejněny na nástěnkách a plakátovacích plochách.

Jaroslava Michnová, místostarostka

Zjistili jsme pro vás

Vzhledem k dotazům našich občanů týkajících se registrace motorových a přípojných vozidel (konkrétní dotazy se týkaly babet) § 4—7 zák. 56/2001 Sb; o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích... jsme na Okresním úřadě, referátu dopravy a silnic ve Frýdku-Místku zjistili:

- Do registru silničních vozidel lze zaplatit silniční motorové vozidlo a přípojně vozidlo, jehož technická způsobilost k provozu na pozemních komunikacích byla schválena, a je-li sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, týkajícího se takového vozidla.
- Přihláška k registraci (je k dispozici na Okresním úřadě, referát dopravy) obsahuje údaje z technického průkazu (o druhu a typu vozidla ad.), údaje o vlastníkovi a údaje o provozovateli vozidla.
- K přihlášce je nutno doložit: technický průkaz, doklad o technické prohlídce, jedná-li se o silniční motorové vozidlo a přípojně vozidlo, které již bylo provozováno, souhlas vlastníka k zaregistrování vozidla na jiného provozovatele, protokol o evidenční kontrole vozidla, nejedná-li se o nové vozidlo, doklad o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, doklad o zástavním právu vázoucím na vozidle, doklad o povolení k pobytu na území ČR, není-li provo-



zovatel vozidla občanem ČR, doklad o vyřazení vozidla z registru vozidel jiného státu, pokud bylo vozidlo v registru jiného státu registrováno.

Pro majitele malých motocyklů – babet – z toho plyne, že registraci je nutné provést do 1. 7. 2002 na Okresním úřadě ve Frýdku-Místku, referát dopravy a silnic v úředních dnech, tj. pondělí a středa od 8.00 do 17.00 hod. K registraci je třeba předložit protokol o technické a evidenční kontrole vozidla (může být provedena na OkÚ), doklady s technickými údaji o vozidle, doklad o totožnosti majitele, příp. provozovatele (občanský průkaz), kolek 100 Kč. V případě, že nemáte k dispozici technické údaje, můžete se obrátit na akreditovaného zástupce výrobce mopedů BABETA, který je schopen v rámci zákona vystavit duplikáty dokladů MOTOCENTRUM HODONÍN, Josef Hlavatý, Velkomoravská 3916, Hodonín 695 01.

Blíže informace podá a vaše dotazy zodpoví pracovníci referátu dopravy Okresního úřadu ve Frýdku-Místku. Tel: 0658/604111.

Marta Sobotíková

Jak to vidím já

R.I.P.

Hřbitov je zvláštní posvátné místo v každém sídelním útvaru, kde v hrobech, na poměrně malé ploše, odpočívají tělesné ostatky minulých generací, kořeny generací současných. Srovnání vedle sebe tam leží bohatý i ten, který neměl vůbec nic, ten, který kypěl zdravím i ten, který trpěl celý život, ten, který měl hodně dětí i ten, který neměl žádné, vrah i jeho oběť, ten, kdo jakoby v Boha věřil i ten, kdo jakoby nevěřil, a tak bychom mohli pokračovat.

Současný hřbitov je také taková kamenná kniha, jeden pomník, jeden list. Na těch listech jsou jména se dvěma daty.

Kromě jmen tam můžeme naleznout vytesané nápisy, jakási osobní vyznání. Nejčastěji „Vzpomínáme“ nebo „Na shledanou“, jinde biblický verš nebo to, co měl kdo na srdci. „Už jsem domachroval“ chce jednou vzkázat návštěvníkům svého hrobu Sváta Karásek.

Druhý listopad je dnem, kdy si připomínáme naše zemřelé. Vyzdobené hřbitovy budou opět plné lidí a kromě světla statisíců svíček budou stoupat k nebi také statisíce modliteb k tomu, který je Pánem života i smrti, k tomu, který nás všechny nevýslovně miluje.

Petr Bujnoch

Osud jednoho pomníku

Dotaz jednoho občana na obecním úřadě mne přiměl k zalistování kronikami i jinými materiály. Ten dotaz se totiž týkal pomníku padlým v 1. světové válce, na něm mělo být uvedeno jméno otce tazatele. Výročí vzniku samostatného Československa připadající na 28. října mi připomenulo konec 1. světové války. V neposlední řadě 2. listopad — Památka zesnulých — přinesl vzpomínky na ty, kdož již mezi námi nejsou a tento článek.

Z obecní kroniky vím, že první pomník obětem 1. světové války byl odhalen 23. října 1930. Je tam uvedeno, že ho vytvořil akademický sochař pan Jurán z Příbora. Jeho pořízení si vyžádalo 12 000 Kč, což bylo hrazeno zčásti ze sbírky mezi občany, zbytek zaplatila obec. Byl postaven u kostela při silnici na Mniší. Pamětníci paní Sobotíkové, která údaje pro tazatele zjišťovala, řekli, že pomník tvořila postava francouzského legionáře, kterému malé děvčátko podávalo kytičku.

Na fotografii z července 1946, pořízené u příležitosti návštěvy presidenta Dr. Edvarda Beneše na Hukvaldech, je vidět pomník. Je na stejném místě, je však jiný. Je to deska, snad pískovcová, do níž jsou po pravé straně vytesána jména, která jsem



nerozluštila. Kdy byla socha legionáře nahrazena novým pomníkem, o tom jsem nenašla nikde zmínku. Ve školní kronice tehdejší obecné školy, kterou v té době psal ředitel Mořic Tuscher, jsem našla zápis o odhalení rekonstruovaného pomníku dne 4. 5. 1947.



Pomník z té doby, jak je vidět na fotografii, která je ve školní kronice, tvořily dvě nestejně vysoké i nestejně široké desky, snad z umělého kamene, a na nich připevněné desky žulové. Padlé v 1. světové válce připomínala jednak malá černá deska s křížem a datem 1914—1918 vpravo nahoře, pod ní byla vytesána jména dvaceti devíti občanů, kteří se z války nevrátili. Oběti 2. světové války připomínala deska vlevo, v jejím záhlaví byly spojené ruce a pod nimi celkem 13 jmen našich spoluobčanů.

Po nějaké době byl tento pomník přemístěn do parku u zámku — tehdy školy. Ani o tom se v kronice nepíše. Na fotografii z roku 1961 je ještě u kostela. Při rozsáhlé rekonstrukci zámeckého parku se v roce 1973 pomník přestěhoval ke spodní bráně (mezi budovou zámku a obecního úřadu).



Na fotografii z 80. let je vidět, že byl opět změněn. Deska se jmény padlých v 1. světové válce je umístěna vlevo. Není tam však uvedeno, že se jedná o oběti této války. Starosta Smolík uvádí v kronice jména těch, kteří v letech 1914 až 1918 narukovali, proto bylo možno dovodit, že se jedná o oběti 1. světové války. Z kroniky ani jiných písemností se mi nepodařilo zjistit, kdy došlo k takové, řekla bych, ne zrovna citlivé úpravě. Nabízí se domněnka, že se tak stalo v onom roce 1973, kdy se pomník stěhoval. Tehdy se oběti 1. světové války nepovažovaly za rovné obětem války druhé. Takže úprava mohla být jakýmsi kompromisem. To už je ovšem spekulace.

Ani tam však pomník nezůstal. Při započatých rekonstrukcích bývalého zámku koncem 80. let musel být znovu znovu přemístěn, a to na místo, kde stojí dosud — na malém prostranství před budovou čp. 4, dříve poštou.

A jaký byl další osud sochy francouzského legionáře? Protože jsem opět o tom nenašla písemnou zmínku v obecní kro-



nice ani jinde, snažila jsem se využít vzpomínek pamětníků. Zajímalo mne, kdy byl původní památník odstraněn a proč. Setkala jsem se s názorem, že to muselo být již na počátku 2. světové války. Po demontáži nebyl asi nikde instalován. Já si jako i jiní pamatuji, že počátkem 60. let byl „odložen“ v chodbě čp. 109 (dnes pan Kaluža). Tenkrát jsem tam chodila do knihovny. Pak jsem se dozvěděla, že snad byl v hasičské zbrojnici — ta je vlastně v sousedství. A dnes?

Tímto vyprávěním jsem se snažila o to, aby čtenáři zavzpomínali. Pokud si pamatují, jak to s pomníky obětem obou válek bylo, ať nám prosím o tom napíšete nebo řeknou.

Karla Klečková

Tradice

Rok co rok přicházíme o kousek tradice. Představte si, jak vypadal život našich předků před takovými sty nebo dvěma sty lety: bez elektriny, bez rádia a hlavně bez televize. Navečer se rodina sesedla a vyprávělo se o tom, co se přes den přihodilo. O lidech, o práci, o zvířatech i o přírodě. Každý líčil své denní zážitky. Od malička všichni slyšeli příběhy členů rodiny a lidí z okolí, a tak znali osudy svých blízkých a známých až do sedmé nebo osmé generace. Dnes své příbuzné často ani neznáme. Ústní tradice se dědila i postup různých prací a názory na život. Vánočka se zadělávala tak, jak to dělávala už praprabába, dříví se rovnalo tak, jak to dělával prapraděda. Na silné a výjimečné osobnosti se dlouho vzpomínalo a dlouho se všechno dělalo podle nich. Šeptem se vzpomínalo i na toho, kdo vybočil ze zaběhnutých kolejí, odešel do světa, utekl k cirkusu, propil grunt...

Lidé se ve volných dnech navštěvovali, docházelo k setkáním na jarmarcích, v hospodě. Povídalo se, kdo se na koho poďal a kdo naopak nepoďal, kdo se na koho usmál nebo zamračil. Lidé si všimlali jeden druhého. Na náš dnešní vkus

až moc. Moudrost předků se přenášela z generace na generaci, hodnoty prověřoval čas.

Rytmus života se řídil rytmem přírody a příroda jej určovala čtvero ročními obdobími. V zimě se jedlo více živočišných bílkovin a tuků, sušené ovoce a lidé se pak posilovali alkoholem. Na jaře se jedly zelené natě a naklíčené obilí. V létě více ovoce, čerstvá zelenina a bílé maso. Na podzim hroznové víno, syrové zelí, kapusta, kořenová zelenina, cibule, česnek. Potraviny, které vyrostly ve stejných podmínkách, v jakých se žilo. Naši předkové cítili, že v přechodném čase je třeba se připravit na změnu počasí a podmínek, že je potřeba organismus vyčistit. Věděli, že se mění psychická a fyzická odolnost.

Půsty a očištné kůry převzala všechna náboženství. Také Vánocům, nejdelší slavnosti zimního slunovratu, předcházejí půsty. Od 11. století se poslední čtyři týdny před Štědrým dnem drží advent (latinsky příchod). Je to doba postní, v níž je potřeba se zdržet nadměrného jídla a pití, věnovat se duševní a duchovní stránce. Zábavy byly zakázány. Ta první adventní neděle letos připadá na 2. prosince. Další známe pod označením bronzová, stříbrná a zlatá.

Vánoce jsou spojeny s množstvím tradic a zvyků. Nejčastější zvyky a kouzla se snažily nahlédnout do budoucnosti. V příštím čísle, které bychom chtěli vydat na Mikuláše, vám některé vánoční zvyky přiblížíme. Zkusíte se také zeptat: Co nás čeká?

Bronislava Hyklová

Milý Ježíšku

Po dědečkovi jsem zdědila modré oči, velký nos a konzervativní postoj k životu. (Jednou prý zdědím ještě chalupu.) Oba máme rádi zaběhnuté pořádky a velmi neradi a velmi těžko se vzdáváme svých zvyků, což příbuzní a přátelé, kteří to s námi myslí jen dobře, občas pocítují jako útok na svoji duševní rovnováhu.



Uvedu pár příkladů z dědečkova života: předloni mu (po 12 letech) dosloužila televize, i pořídili jsme mu novou, s dálkovým ovládáním. Dědeček má ovladač uložený v plátěném pytlíčku v zásuvce stolku, na němž televizor stojí. Když chce přepnout program, zvedne se s hekáním z pohovky, pomaličku dojde k televizi, otevře šuplík, vytáhne z pytlíku ovladač, zmáčkne tlačítko, vloží ovladač zpět do sáčku, stáhne šňůrkou, uloží do šuplíku, vrátí se zpět na gauč. Že jedná nesmyslně? Dědeček chápe, že může přepnout z ČT I na Primu, aniž by musel vstávat. Ale vstane. Vstane, protože k přepínání vždycky vstává, a protože ovladač nikdy neležel jinde než v plátěném pytlíku v televizním stolku. Prostě nemá rád, když se někde považuje něco, co tam nepatří.

K pětasedmdesátým narozeninám dědeček dostal rychlovarnou konvici. Použil ji všehovšudy dvakrát. Při těchto dvou pokusech zjistil, že se voda uvaří moc rychle, takže si mezitím nestihne nasypat do hrnku kafe a přichystat svačinu, jak je zvyklý, když vaří vodu v kastrůlku na sporáku. Postup — a) příprava jídla, b) ohřev vody, c) zalití kávy — považuje dědeček za zvrácený. Kafe pije zásadně vřelé. Rychlovarná konvice zkrátka působí jen komplikace.

No, a já? V pětadvaceti letech ještě nevlastním mobilní telefon. Opravdu, nikdy jsem mobil neměla a nikdy jsem ho nechtěla, připadal mi jako zbytečná a otravná věc. Až do minulého pátku! V pátek večer jsme zapíjeli úspěšné státnice kamaráda Jeníka, v jeho ateliéru. Krátce po půlnoci, když byla oslava v nejlepším, mu zazvonil mobil (Kdo ještě teď v noci otravuje?!) „Pé-ťa-Svá-ček“ slabikoval Jeník z displeje.

„Kdo...? Péťa...? Péťa je přece tady s námi — teda... před dvěma minutami tu ještě stoprocentně seděl — má tady sako, nedopitou skleničku... hm, co blbne?“ smějeme se. Nejde však o žádný vtip. Jeník zvedá telefon a vážným hlasem nám oznamuje, že se Péťa ocitl v krizi — poté, co nepozorovaně opustil společnost, vzdálil se prý na WC, a teď odtamtud zoufale volá o pomoc, neboť mu došel toaletní papír.

Překerní situace. A může potkat kdykoliv kohokoliv z nás. Došlo mi, že chodit dnes po světě bez mobilu je příliš riskantní, že už se bez něj skutečně neobejdou. A tak píšu: „Milý Ježíšku, prosím o Eurotel, Oskar nebo Paegas...“.

Jana Kročová

Z našich škol

Víkend hukvaldských koláčů a preclíků 29. a 30. září 2001

Pořadatelem této akce byl Fond Janáčkovy Hukvaldy, současný nájemce hradu. Místním podnikatelem a řemeslníkem byla nabídnuta možnost prezentace svých výrobků v prostorách hradu. Škola byla oslovena v souvislosti s doprovodným programem. Připravili jsme spolu s dětským folklorním souborem Malá Ostravica z Frýdku–Místku, kteří jsou každoročně v době letních prázdnin ubytováni v naší škole v rámci soustředění, program

na sobotní i nedělní odpoledne. Naše škola se prezentovala tradičně Lašánkem s cimbálovou muzičkou a Lašskou dechovou hudbou mladých s mažoretkami. Všichni vedoucí souborů, spolu s pedagogickým sborem, si zaslouží, za zdárný průběh akce a věnování svého volného času dětem, poděkování. Stejně tak rodiče, kteří pomohli a dopravili malé děti na hrad. Soubory dobře reprezentovaly nejen školu, ale i obec. Bohužel z místních podnikatelů se nezúčastnil nikdo. Zato po vyhlášených hukvaldských koláčích paní Grygarové a jejich spolupracovnic se doslova zaprášilo.

Alena Lérová



Pouť na hradě 2001

Děti a někteří rodiče se mne dotazovali, proč mohou mít ve škole v Kozlovicích ředitelské volno „v krmásové pondělí“ a na Hukvaldech ne. Vysvětlovala jsem, že ze zákona mohou udělit ve školním roce čtyři dny ředitelského volna, a to z provozních důvodů, za schválení Okresním úřadem — referátem školství. Jelikož máme ve škole děti z Hukvald, Horního a Dolního Sklenova a z Rychaltic, těžko by nám byly tři dny povoleny a preferovat jednu obec nad druhou by také nebylo správné. Proto jsem rozhodla, aby děti nepřišly zkrátka, udělit ředitelské volno v pondělí 3. 12. 2001 po pouti na hradě, protože ten máme jenom jeden. Ředitelské volno je referátem školství schváleno. Mateřská škola bude fungovat normálně. Rodiče dětí z prvního až čtvrtého ročníku, kteří si nemohou zajistit hlídání, mohou děti přivést do mateřské školy. V případě většího zájmu, bude zajištěn provoz v družině. Možná se nám trošku podaří přispět k rozvoji tradice a postupnému „zjemňování rivality“ mezi lidmi z jednotlivých obcí.

Mgr. Alena Léвовá, ředitelka školy

a CRONCHITA, nejmladší samice FLORA právě dospěla, ale mládě ještě neměla. Další z samic HERMÍNA se chystá na cestu do svého nového domova — Polska. My sponzorujeme žirafu jménem CRONCHITA, které se právě narodilo mládě. Za sponzorství žirafy škola dostala celoroční volně vstupenky a osvědčení o adopci zvířete.

Na žirafu jsme vybírali peníze, ale taky suchý chléb, který jim do ZOO odvezli rodiče dětí. Tímto bych jim chtěla moc poděkovat. V minulém školním roce jsme celkem vybrali částku 5238,30 Kč.

1. třída	685,00 Kč	na žáka	62,30 Kč
2. třída	670,00 Kč	na žáka	47,90 Kč
3. třída	2188,00 Kč	na žáka	95,10 Kč
4. třída	615,70 Kč	na žáka	22,00 Kč
5. třída	266,90 Kč	na žáka	10,30 Kč
6. třída	416,60 Kč	na žáka	15,00 Kč
7. třída	118,60 Kč	na žáka	5,20 Kč
8. třída	179,00 Kč	na žáka	9,40 Kč
9. třída	98,50 Kč	na žáka	6,50 Kč

V letošním školním roce budeme i nadále chov žiraf sponzorovat. Rodiče, kteří chtějí navštívit ZOO Ostrava, si ve škole mohou vyzvednout a zapůjčit přenosnou celoroční volnou vstupenku.

Děkuji všem žákům i rodičům, kteří na chov žiraf přispěli a nadále budou přispívat.

Romana Pavlíková

Žirafa

V loňském školním roce 2000/2001 jsme jako předloni vybírali peníze na sponzorování žirafy v Zoologické zahradě Ostrava. Dovolte mi, abych Vám o chovu žiraf něco řekla.

V ZOO Ostrava je chov žiraf velice úspěšný, pravidelně se rodí mláďata. V současné době je v Ostravě stádečko pěti kusů zvířat. Nejstarší a největší je samec SOBAKI, dále samice BENTY





Hukvaldy v Nepomuku

V pátek 21. září 2001 jsme vyrazili do Nepomuku. Ptáte se kdo a proč? Lašská dechová hudba mladých a mažoretky, abychom vystoupili se svým programem na Středoevropských kulturních dnech, které se tento rok konaly právě v západočeském Nepomuku. Vyjeli jsme plni elánu a nadšení, jenž se s postupujícími hodinami jízdy měnilo v rozechvělé očekávání toho, co nás vlastně čeká. Po sedmi hodinách jsme dorazili do nepomuckého campu Nový rybník, kde jsme se ubytovali v dřevěných chatkách. Závěrečnou tečkou cestovního dne se stalo opékání párků a teplý čaj. Bohužel počasí bylo skoupé na teplo. I když přes den sluníčkem nešetřilo, večer a v noci byla taková zima, že nám cvakaly zuby.

V sobotu jsme si prohlíželi krásy Nepomuku, nakupovali dárky a v 11.00 hodin

j jsme si vyzkoušeli akustiku a pevnost podla i sálu kulturního domu. Naše vystoupení mělo velký ohlas, k čemuž přispělo i to, že jsme se stali nejmladšími účastníky. V rámci celého programu jsme si mohli porovnat vystoupení ostatních souborů, která byla velmi zajímavá. Neobyčejný zážitek v nás zanechali chlapci a muži z chorvatského Omiše, ale také taneční soubor z litevské Anykščiai (foto na straně 16) či nepomucká dechovka s mažoretkami.

Sobotní večer byl pro nás teplejší, zčásti také proto, že nám byly přiděleny ohříváče vyhřívající část studených chat. V neděli po snídani nastalo loučení a všichni účastníci se vydali domů. Cesta zpět se zdála kratší, neboť jsme si krátily spánkem, abychom mohli čerství a plni elánu zasednout v pondělí do školních lavic.

Za účastníky z Hukvald Kateřina Větrilová



Děti z hukvaldské dechovky



Litevský soubor „Gojus“

Týdenní pobyt dětí ze spráтеленé školy v polské Wisle

V pondělí 24. 9. k nám přijelo na týdenní pobyt 22 dětí z Wisly. Protože chladné a deštivé počasí tohoto týdne příliš nepřáló výletům do okolí, zapojili všichni pedagogičtí pracovníci školy své síly, aby připravili pro děti program na každé odpoledne.

Hned v pondělí po příjezdu a nezbytném zabydlení v tělocvičné škole si polské děti prohlédly naši obec — obecní úřad, poštu, rodný dům i museum Leoše Janáčka. V úterý jsme vyrazili za sportem, a to na plavecký bazén ve Frenštátě pod

Radhoštěm. Společně s Poláky si zaplavali i žáci 4., 5. a 6. ročníku. Středa byla opět sportovní. Odpoledne strávené v tělocvičně bylo věnováno především míčovým hrám. Žáci 4. a 5. ročníku porazili ve fotbalovém utkání polské soupeře 10:1, čtvrtáci vyhráli i turnaj ve vybíjené chlapců. Zápas dívek skončil remízou. Nejdůležitější však bylo, že se všechny děti skvěle bavily za vydatného skandování a povzbuzování starších žáků, kteří se přišli podívat a hlavně podpořit ty menší. V závěru byli všichni soutěžící odměněni sladkostmi.

Protože byl v pátek státní svátek, naplánovali jsme rozloučení a závěrečnou diskotéku už na čtvrtek. Poláci sklízeli ovace za bezprostřednost, s jako tančili přede všemi na podiu. Zaujaly zejména taneční



kreace Krystiána, který nakonec převzal diplom pro nejlepšího tanečníka.

V pátek se počasí umoudřilo a slunce milostivě shlédlo i na náš kraj. Toho využily polské paní učitelky Kašia a Magdaléna, které po celou dobu děti provázely, k tomu, aby s dětmi navštívily místní zří-

ceninu Hukvaldy. Odpoledne pak naši milí hosté odcestovali s přáním šťastné cesty zpět domů.

Pevně doufáme, že se jim u nás líbilo a rádi se někdy v budoucnu přijedou zase podívat. Na shledanou!

Mgr. Lenka Nevludová

Malý rozhovor na aktuální téma

Na Hukvaldech je heraldická galerie

Heraldika, jedna z pomocných historických věd; zabývá se vznikem, užíváním, popisem a významem erbů. Pojmenování podle herolda, znalce erbovních zvyklostí. Součástí heraldiky je blasonování (popisování erbů), histori-zování (výklad dějin a vývoje konkrétního znaku) a kritizování (rozbor a posouzení znaku). Výsledky heraldických výzkumů využívá sfragistika, genealogie, dějiny umění a jiné obory. V současnosti je pozornost zaměřena i na městskou a obecní heraldiku. Tolik encyklopedie.

Na Hukvaldech k mnoha pozoruhodnostem od počátku září přibyla heraldická galerie. Je umístěna v objektu samoobsluhy na Hukvaldech, v prostorách bývalého řeznictví. S několika otázkami se redakce obrátila na paní Evu Valigorovou, která ji provozuje a zároveň erby z keramiky v dílně, kterou si zřídila v domě č. 30 na Hukvaldech, zhotovuje.

Paní Valigorová, zajímalo by nás, od kdy se vyráběním keramických erbů zabýváte?

Výrobou keramických erbů se zabývám asi pět let, avšak historie mne zajímala od dětství. Heraldice se věnuji přibližně patnáct let.

Které erby můžeme mezi vašimi výrobky vidět? Mimo znaky obcí vyrábíte i jiné předměty?

Mezi našimi výrobky převažují znaky měst a obcí, dále pak znaky různých spolků, sdružení či cechů a v neposlední řadě znaky rodové, a to šlechtických



rodin, které znak již dlouhé generace vlastní, i rodin, které znak teprve přijaly. Čtenáře možná překvapí, že i v dnešní době je možno vytvořit a po schválení a zaregistrování užívat znak bez nutnosti být šlechtického původu. Pro velkou vytiženost nezbyvá čas na výrobu jiných předmětů, což ovšem neznamená, že u nás nejsou, či nebudou k vidění. Nabízíme brožurky o Hukvaldech, knihy o erbech, přívěsky a jiné. Tento sortiment budeme stále rozšiřovat po získání solidních dodavatelů.



Jedním z velmi známých heraldiků je pan profesor Jiří Louda z Olomouce. Vytvořil také znak a prapor pro Hukvaldy. Povězte nám prosím, zda s ním spolupracujete?

S panem profesorem Jiřím Loudou samozřejmě spolupracujeme a udržujeme přátelské kontakty. Protože si ho vážíme nejen jako heraldika, ale i jako skvělého člověka, rozhodli jsme se zahájit činnost naší galerie jeho dílem „Království české“. Toto jeho dílo obsahuje vývoj a přehled českých knížat, králů a vládnoucích rodů od počátku české státnosti až do vzniku Československé republiky v roce 1918.

Jak vznikla myšlenka zřídit heraldickou galerii? Co všechno bylo zapotřebí udělat pro její uskutečnění?

Obdobné galerie jsou ve všech kulturně vyspělých zemích hrdých na svou historii samozřejmostí, protože jsou v nich soustředovány a prezentovány informace o symbolech, které se týkají státnosti a identity národa. U nás dosud takováto galerie chyběla. Také si myslím, že heraldika zaslouží více pozornosti, než se jí u nás dostává. Pro vznik galerie bylo třeba mimo práce a trpělivosti mít jasnou představu o jejím smyslu a funkci. Dále nám též pomohla podpora přátel a nadšenců pro heraldiku.

Mohla byste prosím našim čtenářům alespoň několika slovy popsat, jak slavnostní otevření galerie v sobotu 1. září 2001 proběhlo. Kdo se ho zúčastnil?

Za hojně účasti hostů pronesla úvodní proslov ředitelka školy paní Mgr. Lérová. Po ní přiblížil hostům osobnost a dílo autora výstavy pan Kaleta z třineckého muzea. Pak následoval připitek a prohlídka výstavy. Ráda bych poděkovala za účast paní Lérové, paní místostarostce Michnové, panu starostovi ing. Záčkovi, panu Kolářovi, zástupci ateliéru Axon, s jehož pomocí se výstava uskutečnila, panu Lajkovi, ing. Kej-

lovi a dalším zúčastněným. Také děkuji za skvělou obsluhu v roji paní Kubienové.

Vaše zkušenosti s provozem galerie jsou zatím krátkodobé. Mohla byste se s našimi čtenáři podělit alespoň o několik zážitků? Také je jistě bude zajímat, kdy je galerie otevřena.

Zkušenosti s provozem galerie teprve sbíráme a snažíme se o neustálé zlepšování. Přes krátkou dobu máme mnoho zážitků, je však těžké je sdělit. Nadšení a spokojenost některých návštěvníků jsou velmi spontánní a uvádějí někdy až do rozpaků. Návštěvníci jsou také mile překvapeni bezplatným vstupem. Za sebe jsem spokojena a už jen ze zápisů v návštěvní knize je vidět, že zřízení galerie splňuje smysl její existence. Hukvaldská heraldická galerie je až do dubna otevřena o sobotě, neděli a svátcích od 9.00 do 17.00 hodin nebo po telefonické dohodě na č. 0728 007 228.

Každého, s nímž naše redakce dělá malý rozhovor, se zeptáme na to, co chystá v budoucnu. Takže vaše další plány?

Náš hlavní cíl a smysl galerie je v pozvednutí sebevědomí a zdraví národní hrdosti. Také bychom rádi v budoucnu dosáhli toho, že si lidé při vyslovení Hukvald vybaví nejen Leoše Janáčka, hrad a oboru, ale také heraldiku. O to se budeme snažit pořádáním tematických výstav a doprovodných s historií souvisejících přednášek a akcí. Příští výstava se bude týkat držitelů města Moravské Ostravy. V průběhu příštího roku se také uskuteční výstava o vývoji a vzniku státního znaku. Přehled výstav na příští rok bude na přelomu roku vyvěšen v galerii.

Přejeme vám mnoho úspěchů, pěkných výrobků, mnoho spokojených návštěvníků. Samozřejmě pevné zdraví i pracovní elán.

Svatava Hrabovská



Minulost a současnost naší obce

Situace ve vodním hospodářství

Článek starosty obce pana ing. Ludka Žáčka „Když na Hukvaldech přišlo“ v Hukvaldském občasníku č. 4/2001 mě inspiroval k zamyšlení nad touto situací v obci. Vznikl z toho nakonec také článek, a to o situaci ve vodním hospodářství obce včetně některých dalších souvislostí. Přál bych si, aby následující řádky vedly k zamyšlení nad problémy v této oblasti i ostatní občany.

Obec Hukvaldy (o rozloze 2 024 ha) tvoří dvě katastrální území, a to k.ú. Sklenov a k.ú. Rychaltice. Obec se nachází na úpatí Moravskoslezských Beskyd (v Pobeskydské pahorkatině) a tedy v oblasti se značným rozsahem vodních srážek. Převážná část obce se rozkládá v údolí podél řeky Ondřejnice, ohraničeném na jihu Kazničovem, na východě Koznou a Babí horou a na západě Hůrkou, sklenovskými a rychaltickými Vrchy. K severu je obec otevřena do krajiny a odtéká zde Ondřejnice, která je pravostranným přítokem Odry. Uprostřed toho všeho dominuje obci vrch, na kterém se rozkládá jeden z nejmohutnějších hradů na Moravě — hrad Hukvaldy.

Z hlediska vodohospodářského si posouzení situace rozdělíme do dvou kategorií:

- a) pitná voda,
- b) povrchová a odpadní voda

Pokud jde o pitnou vodu, je situace v podstatě dořešena. Původní skupinový vodovod, vybudovaný obcí bezprostředně po druhé světové válce (v letech 1946—1948), byl později rekonstruován a propojen (v roce 1969) se systémem Severomoravských vodovodů a kanalizací. V roce 1993 bylo v obci dokončeno položení nového vodovodního řádu SmVaK

Ostrava a.s. i přípojek, čímž by situace v zásobování pitnou vodou měla být na delší dobu bez problémů (až na chatoviště, kde řešení současného stavu bude značně obtížné).

Nyní se zásobování pitnou vodou děje takto:

- Hukvaldy — ze zdroje Rybí
- Horní Sklenov — ze zdroje Kazničov (v případě kolísání zdroje se voda připouští z OOV, což je ostravský oblastní vodovod)
- Dolní Sklenov — hlavním zdrojem je OOV
- Rychaltice — hlavním zdrojem je rovněž OOV a zásobování zástavby na pravém břehu Ondřejnice je ze zdroje Krnalovice.

Zdroj v Dolním Sklenově byl pro závadnost vody odstaven a voda odtéká do Ondřejnice.

Pokud jde o povrchovou a odpadní vodu, je situace v podstatě jiná, přestože obec věnovala v minulosti této problematice dost značnou pozornost. Stav však v současné době není uspokojivý a technický pokrok přes svá pozitivita situaci ještě zhoršuje.

Dřívější pozornost obce povrchovým a odpadním vodám lze dokumentovat například:

- meliorací scelených polí bývalým JZD Rozvoj Palkovice v naší obci, provedenou ve volebním období 1981—1985,
- vybudováním lokálních kanalizací na různých místech obce (posledně ve volebním období 1981—1985 na Horním Sklenově okolo občanů Hložanka — Staník a ing. Foldyna — Světlíková, jakož i zatrubněním potoka v úseku Posekaná — Kubánková),



— zatrubněním příkopek v Rychalticích (u Štefka, u kříže) a na Hukvaldech okolo hotelu (rovněž ve volebním období 1981—1985),

— zprůtočněním mlýnského náhonu vedoucího k bývalé pile pod Hukvaldy a dále pak k bývalému mlýnu pana Josefa Ondříčka v Dolním Sklenově (ve volebním období 1986—1990).

Bohužel se již pozapomnělo na údržbu těchto a podobných děl, jejich čištění apod.

Soustavná kanalizace není v obci vybudována. Odpadní vody z jednotlivých domů prochází v současné době vesměs žumpami, eventuálně septiky s častými přepady do trativodů nebo individuálními kanály jsou odváděny zpravidla k řece Ondřejnici.

Pozdější záměr společného čištění odpadních vod v mikroregionu Sdružení měst a obcí povodí řeky Ondřejnice nebyl dosud realizován. Vyžaduje nepředstavitelné náklady, jak pořizovací, tak následně provozní. Před řešením tohoto problému zřejmě nebude však úniku, neboť nový vodní zákon (č. 254/2001 Sb.), platný od 1. 1. 2002, stanoví přísné podmínky zneškodňování odpadních vod.

V souladu se záměry zakotvenými ve sváleném územním plánu obce Hukvaldy (18. 3. 1998) bude nutno napřít síly k získání potřebných finančních prostředků na řešení tohoto složitého problému. Nápomocný by mohl být projekt mikroregionu z prosince roku 2000 (Strategie rozvoje mikroregionu obcí povodí Ondřejnice) zpracovaný jako podpůrný program SAPARD (fond EU na pomoc transformací v kandidátských zemích vstupu do EU, umožňující ČR získat během 6 let dotace ve výši 5,33 mld. Kč).

Základním vodním tokem (tepnu) procházejícím obcí je řeka Kozlovická Ondřejnice, která pramení ve svahu třetího Ondřejníka — Skalky (na druhé straně Ondřejníka pramení Frýdlantská Ondřej-

nice). Ta je v podstatě sběračem povrchových i odpadních vod svého okolí. Na území naší obce má řeka řadu přítoků v podobě menších potůčků. Patří k nim především:

— Rybský potok, tekoucí z Kubánkova okolo domu porybného (na okraji obory u silnice do Kozlovic) do Ondřejnice,

— Telecí potok, který teče z Měrkovic a napájí nový rybník v oboře (v místech bývalých arcibiskupských „kuselek“), přepad se vlevá do Ondřejnice,

— Brusný potok, který teče z Kazničova do nového rybníka v oboře (pod silnicí do Měrkovic) a končí také v Ondřejnici,

— potůček z Podlesí — teče zpod Kubánkova,

— potůček z Kazničova napájející Oborenský rybník,

— Hornosklenovský potůček protékající touto místní částí, v němž ústí přepad z Oborenského rybníka,

— potůček pod novou hukvaldskou osadou, tekoucí z lesíka před Větrkovicou přehradou,

— Dolnosklenovský potůček, který pramení pod Babí horou a do Ondřejnice se vlevá u mostu v Dolním Sklenově,

— potůček z rychaltické Řehůvky (tekoucí pod Vápenkami),

— potůček z osady Krnálovice směřující do Ondřejnice v dolní části Rychaltic (křížuje státní silnici do Frýdku-Místku a další menší strouhy odvádějící povrchové vody).

Kromě toho jsou na území obce pozůstatky umělých vodotečí, které dříve sloužily jako náhony dvou pil a tří mlýnů. I když pozbyly svůj původní účel, z hlediska odvádění povrchových vod a bohužel i splašků, jejich funkčnost je místy významná a vyžadují nezbytnou údržbu, na kterou se bohužel většinou rovněž pozapomnělo.



Jsou to:

- vodní náhon k bývalé arcibiskupské pile pod hukvaldským kopcem (před tím mlýnu — proto okolní část Hukvald nese název Mlýnská strana); počátek náhonu je u splavu na Ondřejnici pod Koznou, pak náhon křížuje okresní silnici do Kozlovic, pokračuje pod oborou a pod můstkem v ulici na Podoboří směrem k bývalém arcibiskupské pile pod hukvaldským kopcem,
- pokračování výše uvedeného náhonu vede pod můstkem okresní silnice na Hukvaldy, pak okolo fotbalového hřiště a tenisových kurtů, až se pak spojuje s potůčkem vedoucím s Horního Sklenova; na parcele pana Leoše Marka (dříve zahradnictví jeho matky) začíná další vodní náhon napájený vodou z potůčku z Horního Sklenova a přepadem z mlýnského náhonu k pile, okolo mostárny zahrádkářů vede k bývalému mlýnu pana Josefa Ondříčka a odtud se voda vrací do potůčku vedoucího z Horního Sklenova přes Dolní Sklenov,
- za bývalým natěračstvím pana Mikoláše Kroči, u tzv. „Uhorka“ začínal z výše uvedeného potůčku další vodní náhon (dříve tam byl dřevěný splávek), který napájel bývalý rybník Hučák a dále pak poháněl bývalý Jungův mlýn pod Vápenkami v Rychalticích; dnes se všechna voda z potůčku vrací za domem pana Luboše Hřčka do Ondřejnice,
- za rychaltickou hasičskou zbrojnicí začínal od splavu vodní náhon, který pak níž křížoval okresní silnici a vedl za bývalým kovárstvím pana Bujnocha, za zahradnictvím pana Matule k bývalé rychaltické pile pánů Rožnovských (dnes stolařství pana Klosíka) a odtud k bývalému mlýnu pana Aloise Piskoře na konci Rychaltic; voda se pak od mlýna vracela do Ondřejnice (po křížování okresní silnice vedoucí do Fryčovic). Významnou roli hrály v minulosti ryb-

níky nacházející se na území naší obce. Dnes jsou tři, před 150 lety jich dle pana Vlastimila Mlčocha „Hukvaldy v minulosti“ bylo 9 (informace pana Vlastimila Mlčocha publikována také v Hukvaldském občasníku č. 1/1992, str. 13.

Byly to:

- | | |
|---------------|--|
| 1. Oborenský | 9,6 a (je v oboře, a to pod bývalým hřebčínem) |
| 2. Štěpný | 128,2 a (pod bývalým hukvaldským dvořem směrem na západ) |
| 3. Rakovec | 152,2 a (pod dnešní novou osadou u silnice na Hájov) |
| 4. Zelený | 193,3 a (obnoven na místě 2. fotbalového hřiště u místní komunikace z Dolního Sklenova na Horní Sklenov) |
| 5. Štičí | 138,0 a (za bývalým zahradnictvím paní Markové v Dolním Sklenově) |
| 6. Sládkovský | 259,7 a (na místě dnešní základní školy) |
| 7. Fojtovský | 289,9 a (dnes Ermisovo pole) |
| 8. Podzámecký | 356,1 a (u dnešní točny ČSAD pod hukvaldským kopcem) |
| 9. Hučák | 612,1 a (v Dolním Sklenově za panem Zdeňkem Dryákem) |

Z těchto 9 rybníků existují dnes dva (Oborenský a Zelený) a před časem k nim přibyl třetí, zbudovaný v oboře v místech bývalých arcibiskupských „kupelek“, dole za chatičkou Hubertkou.

V současné době zbývá tedy k řešení:

- zásobování chatoviště pitnou vodou a



—především řešení čistění odpadních vod a jejich odvádění včetně odvádění povrchových vod.

Ten druhý problém vyžaduje především zmapovat platné normativní úpravy (zákony, vyhlášky a ostatní předpisy) v této oblasti, neboť nemusí jít jen o nový vodní zákon, ale eventuálně i o další, a v souladu s nimi zpracovat návrh dalšího postupu k ochraně životního prostředí, jakož i majetku občanů v období mimořádných vodních srážek na území obce Hukvaldy.

To vše v duchu dokumentu Strategie rozvoje našeho mikroregionu, který je na příštích 5—10 let.

Seriozní návrhy řešení by mohly být obsahem volebních programů politických subjektů pro komunální volby v příštím roce (bude-li schválen nový zákon o volbách) a realizovatelné záměry by se mohly stát jednou z hlavních náplní Programu rozvoje Hukvaldy pro volební období 2003—2006.

Zdeněk Hubeňák st.

Z kultury

GALERIE MLEJN

NÁDRŽNÍ 120a v Haličova-Příbram

ob. mal.

antonín

KROČA

obrazy a kresby

ve všech výstavních prostorách

Zveme Vás na vernisáž

V Ý S T A V Y

dne 1.11.2001 v 17,00 hod.

Úvodní slovo Mgr. Petr Beránek, ředitel GVUO
Zahraje Kubínovo kvarteto



Otevřeno denně od 10,00 do 18,00 hod.

Výstava potrvá do 28.11.2001

**Galerie Obecního domu
Restaurace Klenot
v Kateřinicích u Příbora**

si Vás dovoluje pozvat

na výstavu fotografií

Miroslava Lyska

člena fotoklubu Art Collegium

Beskydy a Pobeskydí

Výstavu je možno zhlédnout
do 11. listopadu



Sezona na hradě skončila

To je titulěk článku, který přinesl 30. září deník Právo. Píše v něm o poslední akci letošní turistické sezony, která měla název Víkend hukvaldských preclíků a koláčků, a o níž jste si mohli přečíst článek paní ředitelky školy Lévové na přecházejících stránkách. I o jiných akcích jsme vás na stránkách Hukvaldského občasníku průběžně informovali, připomenula bych třeba článek pana ing. Bujnocha o koncertu Evy Henychové. A bylo by možno pokračovat. Událostem na hradě věnoval pozornost i regionální tisk.

Co říci o letošní sezoně jako celku? Snad jenom to, že pronajímatel hradu Fond Janáčkovy Hukvaldy spolu s kastelánem a jeho spolupracovníky připravil bohatý program. Počasí letošního roku bylo však tvrdým protihráčem a mnohdy odradilo zájemce o koncert či jiný program od návštěvy. To však vůbec neznamená, že se letošní sezona na hradě nevydařila.

A na závěr jedno připomenutí — tradiční Ondřejskou pouť v neděli 2. prosince.

Karla Klečková

Poděkování obecní knihovny paní Miroslavě Golkové z Dolního Skenova a paní učitelce Kateřině Větrilové za knihy a časopisy věnované čtenářům.

Svatava Hrabovská, knihovnice

Ze sportu

Sportovní víceboj

V sobotu 25. srpna 2001 se uskutečnila v areálu TJ SOKOL Hukvaldy a na školním hřišti soutěž družstev v trojboji (tenis, volejbal, nohejbal).

Soutěž byla určena pro rekreační sportovce a zúčastnila se jí 4 šestičlenná družstva jejichž sestavení zajistili vedoucí oddílů TJ: tenis, odbor sportu pro všechny (SPV), odbor Klubu českých turistů (KČT)

a florbal. Bylo dohodnuto, že v každém družstvu budou startovat minimálně 2 ženy, což všechna družstva splnila. Věkově složení družstev bylo různorodé: od dvacetiletých dívek a mladíků po padesátníky v družstvu KČT.

Soutěže v jednotlivých sportech měly zkrácený průběh: tenis hrály 3 dvojice na 3 vítězné hry, nohejbal 2 trojice na 2 sety do 10, volejbal 6 hráčů na 2 sety do 10. Jednotlivá družstva soutěžila systémem každým s každým. Nejlepší družstvo sestavil tenisový oddíl, jehož kapitánem byl Zdeněk Adamovský (M. Korneta, Radim Adamovský, Janošková, Plesníková, ing. S. Kroča, O. Větril).

Závěrečná tabulka soutěže:

1. TENIS	3	3	0	8:1	6
2. SPV	3	2	1	4:5	4
3. FLORBAL	3	1	2	4:5	2
4. KČT	3	0	3	2:7	0

Trojboj proběhl v přátelské atmosféře za krásného počasí. Boje byly velmi urputné. V jednotlivých disciplínách dominovalo družstvo tenisu, které zvítězilo ve všech. Na druhém místě ve volejbalu a nohejbalu skončilo družstvo florbalu, v tenisu byl druhý KČT.

Soutěže sledovala i řada diváků, děti hráčů. Celková účast byla asi 60 lidí. K zdárnému průběhu přispělo i občerstvení, které podpořili sponzorskými dary místní podnikatelé pan Vít Lanča a pan Petr Eliáš, kterým patří náš upřímný dík. Účastníci se většinou rozcházelí domů spokojeni s tím, že tato akce by se měla zopakovat a že bychom nemuseli čekat až na příští léto.

Ing. Tomáš Elbel, CSc.

Cvičení „Rodiče s dětmi“

Začal nový školní rok a s ním začalo období, kdy se začíná chodit sportovat do tělocvičny. Chtěly bychom pozvat všechny rodiče, prarodiče a hlavně jejich děti do našeho cvičení. Pevně věřím, že s přesunem termínu na středu se do tělocvičny



opět vrátí všechny aktivní děti, které si rády hrají a mají rády kolektiv. Budeme se snažit připravit spoustu nových překvapení, ale budeme také pokračovat v tom, co jsme společně začali již v loňském roce. Letos se budeme scházet každou sudou středu v měsíci od 15.30 hodin. Jak mnozí víte, cvičíme již od počátku října a pokračovat budeme 14. listopadu, 28. listopadu a 12. prosince 2001.

Na vaši návštěvu se těší

Bohdana Temelová a Libuše Kosová



Turistické zájezdy 2001

Odbor Klubu českých turistů při TJ SOKOL Hukvaldy uskutečnil v roce 2001 tři úspěšné zájezdy pro pěší turisty.

9. 6. se konal jednodenní zájezd pro rodiče s dětmi, který začal návštěvou a pro-

hlídkou zámku v Hradci nad Moravicí. Trasa dalšího pochodu měřila 15 km a vedla od zámku do Žimrovic, kde účastníci obdivovali technickou památku vodního náhonu papírny. Kolem zříceniny hradu Vidštejna se dostali účastníci zájezdu do Podhradí, kde byl cíl putování. Zájezdu se zúčastnilo 30 dospělých a 10 dětí.

Největší pozornost však byla v tomto roce věnována čtyřdennímu zájezdu do Roháčů (30. 8. až 2. 9.), které jsou oblíbeným místem hukvaldských turistů. Ubytování bylo zajištěno v chatě na Oravici, kde řada členů s nostalgií vzpomínala na náš první zájezd v r. 1983, který se nesmazatelně zapsal výstupem na dnes uzavřený vrchol Osobité (a zvláště pak pozdější sestup). Letos mohl převzít tuto roli Velký Choč (1 611 m), na který však bez větších problémů vystoupilo všech 45 účastníků zájezdu. Ostrý vrchol Velkého Choče je dominantou na cestě na Oravu i Liptov a výstup na něj je náročný. Jak jsme se mohli přesvědčit, výhledy z něj však stojí za námahu. Druhý den zájezdu byl věnován Roháčské dolině s výchozím bodem na Zverovce. Většina turistů absolvovala náročnou trasu přechodu z Baníkovského sedla přes Pacholu, Skriniarky na Brestovou. Někteří šli opačně do Smutného sedla a zvolili si méně náročnou trasu. Všichni tak měli možnost vychutnat za krásného počasí úžasnou scenérii západních Tater.

Třetí den se počasí již zhoršilo. V plánu byl opět odjezd do Roháčské doliny se sestupem na Oravici. Polovina účastníků se zalekla ranního deště a zvolila vycházkovou trasu v Bobrovecké a Juráňové dolině. Druhá část se přesto vydala směrem na Lúčnou a do Bobrovského sedla. Rozhodnutí vystoupit na vrchol Bobrovce (1 663 m) byl proveden v poslední chvíli a tento výstup dal pak všem pořádně zabrat, zvláště někteří na něj budou dlouho vzpomínat. Sestup pak vedl přes Juráňovou dolinu, kde divoká krása této „tiesňavy“ potěšila duši turistů.

Poslední den bohužel již propršel a tak většina účastníků zdolala jen 10 km po-



Hukvaldští turisté odpočívají na vrcholu Velkého Choče

chod v Roháčské dolině k bývalé Ťatliakove chatě, kde v útulné místnosti bufetu se rozproudila živá zábava. Nejinak tomu bylo po všechny večery, kdy při doprovodu kytar pana Láníka a Palíka se vesele zpívalo a povídalo dlouho do noci. Patří to již ke koloritu našich zájezdů a pomáhá to zapomenout na bolavé nohy, namožené svaly a třeba i nepříznivé počasí.

Měsíc po tomto krásném zájezdu se uskutečnil další — tentokrát dvoudenní zájezd do méně známé oblasti Orlických hor. Pro 28. 9. byla naplánovaná 25 km hřebenová trasa Jiráskovou cestou z Rokytnice na Masarykovou chatu s nejvyšším bodem Velkou Deštnou — 1 115 m. Počasí nebylo příznivé pro výhledy, ani pro vyseidávání v trávě a tak všech 36 účastníků muselo absolvovat celou trasu ve svižném tempu. Putování bylo zahájeno návštěvou bývalé dělostřelecké tvrze Hanička. Předválečná betonová opevnění jsme pak měli možnost vidět i na jiných místech druhý den zájezdu, jehož

trasa vedla romantickým údolím Divoké Orlice k Zemské bráně. Zde již bylo počasí příznivé a bylo možné vidět Orlické hory v plné kráse. Po přesunu autobusem do Mladkova následoval ještě poměrně náročný výstup na dominantu východní části Orlických hor na Suchý vrch s televizním vysílačem a rozhlednou. Orlické hory navštívila většina účastníků poprvé a těm, kteří je ještě neznají je doporučujeme navštívit.

Ing. Tomáš Elbel, CSc.

Aby záda nebolela ...

Velký gymnastický míč doputoval i k nám, do TJ Sokol Hukvaldy. Tuto cvičební pomůcku, která se stala již natrvalo součástí rehabilitačních oddělení, budeme mít možnost použít i my.



Správný sed na míči

Nácvik správného sedu na míči je nejen velmi důležitou součástí cvičení (třetina cviků v této publikaci je prováděna v sedě), ale také základem pro využití míče jako alternativního způsobu sezení.

Pro sed na míči je nesmírně důležitá volba velikosti míče (obr. 1 - 3)



Obr. 1 Nesprávná velikost míče



Obr. 2 Nesprávná velikost míče



Obr. 3 Správná velikost míče

Při správném sedu musí být úroveň kyčelních kloubů o něco výše než úroveň kloubů kolenních. Základní pozice v sedu na velkém míči se dá obecně přirovnat k sedu na koni. Velmi důležitý je však bezpečný kontakt plošky nohy a prstů s podložkou.

Pečlivě prostudujte znaky správného i nesprávného sedu a porovnejte následující obrázky (obr. 4-5). Při nácviku správného sedu dodržujte jednotlivé kroky a začínejte vždy od postavení pánve. Teprve po osvojení přirozeného (správného) držení těla v sedu na míči začněte cvičit.



Obr. 4. Správné (přirozené) držení těla v sedu na míči

Znaky správného sedu

- pánev sklopena vpřed (bederní lordosa)
- vzpřímený hrudník
- pletenec ramenní tažen lehce vzad
- hlava v prodloužení páteře
- správné postavení dolních končetin (stehno, bérce a noha leží v jedné rovině)



Obr. 5. Nesprávné (ohnuté) držení těla v sedu na míči

Znaky nesprávného sedu

- pánev sklopena vzad (chybí bederní lordosa)
- ohnutý hrudník
- pletenec ramenní tažen vpřed
- hlava před podélnou osou těla
- nesprávné postavení dolních končetin (nohy jsou vtočeny příliš zevně či dovnitř)



Mnozí z nás víme, že pravidelná jízda na koni je zdravá a především naší páteří velice prospěšná metoda. Bohužel ne každý má doma koně nebo možnost a čas pravidelně navštěvovat jízdárnu. Proto jsou metody hippoterapie (léčebná jízda na koni) velmi omezené. Velký gymnastický míč je v tomto téměř ideální pomůckou. Je určen pro balanční cvičení jako jsou různé způsoby houpání, pružení, poskakování. Četnost pak ovlivňuje správnost držení naší tělesné schránky. Práce s nimi je nejen zábavná, ale v mnoha případech oddálí psychickou únavu a zabrání bolestem v zádech. Tak to zkuste.

Cvičení bude probíhat pravidelně od měsíce října v družině ZŠ Leoše Janáčka. Kdy?

Každou středu od 19.00 do 20.00 hodin

V rámci této hodiny bude 1/2 hodinové zdravotní cvičení pod vedením pí ing. Maťové.

Informace: Světlana Kornetová 699789
Drahomíra Maťová 699814

Pro omezený počet míčů se přihlaste včas!

Těší se Dája + Světlana

Praktické rady ke cvičení

1. Při cvičení vycházejte nejen z úrovně svého pohybového systému, ale z celkového zdravotního stavu.

2. Cvičte v bezpečném prostředí (v místnosti, kde nehrozí poškození míče ani úraz).

3. Základem cvičení je nácvič správného sedu. Teprve po jeho zvládnutí cvičte jednotlivé cviky. Pro sed na míči je důležitá volba velikosti míče. Obecně se dá říci, že pro předškolní děti je vhodný míč o průměru 45 cm, pro školní věk a dospělejší menšího vzrůstu o průměru 55 cm, pro muže a ženy do výšky 175 cm míč o průměru 65 cm a o průměru 75 cm nad 180 cm výšky.

4. Cvičte boso. Kloužou-li vám nohy, použijte sportovní obuv.

5. Začínějte cviky jednoduššími, až po jejich zvládnutí přistupte ke cvikům složitějším.

6. Při cvičení myslte na vykonávaný pohyb a vnímejte tělesné pocity.

7. Nezadržujte dech, respektujte správné dýchání (vdech, výdech).

8. Začínějte cvičit pomalu a v malém rozsahu. Tempo a rozsah pohybu se bude zvětšovat se zlepšováním koordinace.

9. Necvičte do únavy. Únava zhoršuje koordinaci, a tím výsledný efekt cvičení. Počet opakování je limitován úrovní vaší fyzické zdatnosti a cílem cvičebního programu.

Ze života spolků

Pozvánka na skautský seminář pro R&R činovníky (ale nejen pro ně!)

Chceme i Vám zprostředkovat setkání se zajímavými lidmi, nejen skauty, kteří nám mají určitě co říci — jak svými vědomostmi, tak také tím, co v životě prožili a dokázali.

Seminář proběhne v sobotu 10. listopadu 2001 ve víceúčelovém sále při ZŠ Leoše Janáčka v Hukvaldech

PROGRAM:

• **Tomáš Novotný — „CO UČÍ ISLÁM“**
Pan docent Novotný přednáší na filozofické fakultě Ostravské univerzity religionistiku, biblistiku a nové náboženské směry, působí ve Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů. Islám — velmi aktuální téma těchto dnů...

• **Markéta a Bohumír Pazouroví — „PŘIROZENOST DÍTĚTE“**
Markéta je psycholožka, působila jako „školní kmotra“ na ZŠ Londýnská v Praze,



spoluautorka knihy Rozhovory se Zdeňkem Matějčkem (Portál 1999), Bohumír je pedagog. Povídaní o dětech a o tom, jak k nim lépe najít cestu.

• Petr Hájek-Balú — „SKAUTING PRO NEJMLADŠÍ“

Balú je skautská kapacita, a to nejen přes vlčáctví (autor knihy S vlčaty krok za krokem, rok za rokem) působí jako vysokoškolský pedagog.

• Vít Dostál – „NA KOLE KOLEM SVĚTA“

Cesta kolem světa na kole Velamos — zajímavé vyprávění známého cestovatele (pro někoho i inspirace?).

Zahájení semináře v 8.00 hodin

(polední přestávka od 12.30 do 14.00, mezi tématy přestávky 15 minut)

V 18.00 bude na seminář navazovat mše svatá, po mši pak tradiční skautský bál

Víte, že...

Hukvaldské kalendárium

(Vzpomínka na spoluobčana, který se zapsal do kulturní historie Hukvald)

Dne 21. září zemřel ve věku 80 let pan Bohumír Volný. Od svého mládí se podílel na kulturním dění v naší obci. Hrál v Mičaníkově kapele, později si založil kapelu svoji, kterou si mnozí z nás jako Hukvaldčan pamatujeme. Byl dlouholetým předsedou Osvětové besedy na Hukvaldech. Tato instituce zajišťovala většinu kulturních akcí v obci.

Pan Bohumír Volný byl jedním z hukvaldských propagátorů Janáčkova díla. Byl u zrodu Janáčkova hudebního Lašska a po celou dobu jeho existence byl členem komise. Měl nemalý podíl na organizaci koncertů a operních představení v rámci Janáčkova hudebního Lašska. Od roku 1985 byl 15 let správcem Památníku Leoše Janáčka na Hukvaldech. Spolupracoval s Českým hudebním fondem

Praha a Nadací Leoše Janáčka Brno a je spoluautorem knihy Leoš Janáček — Narodzen na Hukvaldech.

Je nutné připomenout ještě jeden moment ze života zesnulého pana Bohumíra Volného, a to jeho velký podíl na změně názvu naší obce na Hukvaldy. On to byl, kdo sbíral podpisy na petiční listinu, kterou občané požadovali změnu názvu obce.

Redakce

Jak vznikají rekonstrukce ?

V nedávné době se mi dostala do rukou publikace „Hukvaldy — hrad východně od Příbora“. Je čtvrtým svazkem vlastivědných průvodců „Putujeme po hradech a zámcích“ a jejím autorem je pan Rostislav Vojkovský. V žádném průvodci hukvaldským hradem jsem se nesetkala s tak podrobným popisem historie hradu od jeho vzniku až téměř po současnost. Na práci mne zaujalo mnoho věcí. Například to, jak vznikne rekonstrukce stavby, která existovala před několika staletími a dnes jsou z ní zříceniny. Prvá, v brožurce uvedená, je pro dobu kolem roku 1300, další kolem roku 1560, neméně zajímavá je rekonstrukce hradu z doby kolem roku 1680. Takže jsem se obrátila na autora.

Pan Vojkovský vysvětlil: Při rekonstrukci nejstaršího období hradu vycházím především z půdorysu a stavebně-historického průzkumu. Půdorys — „plánek“ — udává proporce hradních staveb — směr hradeb, tloušťku věží, délku a šířku budov, rozsah příkopů případně valů atd. Průzkum dělají odborníci na hradní architekturu. Podle řady znaků mohou docela přesně odhadnout a za spolupráce s archeology a historiky určit jednotlivé etapy vzniku staveb, čili jak se hrad stavebně vyvíjel. Důležitý je též terén, který se musí ohledat na místě. Když se tyto věci pospojují a překryjí trochou představivosti, znalostí hradní architektury pro



dané období (hlavně tvary střech, ochozů, cimbuří atd. — tyto se dají „vyčíst“ ze středověkých vyobrazení hradů a měst), může se podařit hrubý náčrtek. Když se taková skica prokonzultuje s kolegy, případně s odbornou literaturou, přidá výtvarník drobet vkusu a „vyzdobí“ kresbu drobnůstkami (těm se odborníci vyhýbají), například okenicemi, vikýři na střechách, pařezem nebo keříkem u zdi, a dílo je hotovo. Nyní záleží jen na tom, v jaké formě se hrad předloží veřejnosti — zda to bude model, barevná pohlednice nebo „jen“ kresba tužkou.

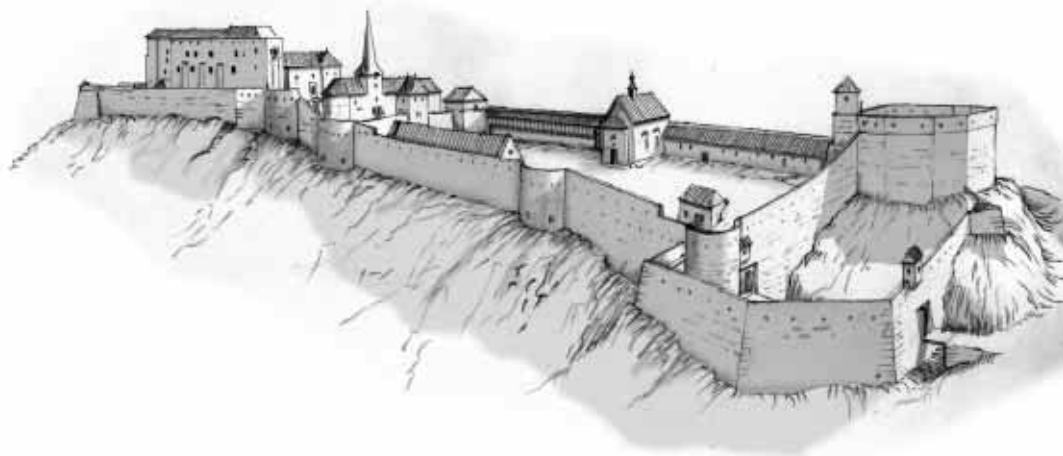
U Hukvald byla práce na rekonstrukcích příjemnou zábavou, neboť mám k nim velmi blízko a připravoval jsem je řadu let. Rekonstrukce pro mladší období jsou víceméně přesná, neboť z pozdějších dob se zachovalo několik vyobrazení hradu. Tyto jsou určující, zvláště jsou-li tak věrné, jako je tomu u Hukvald.

Pan Vojkovský se ve své práci liší od dosud uváděných údajů. Kupříkladu byla dříve některými odborníky považována devítiboká kulatina za nejstarší část hradu. K tomu uvedl: Záhada kulatiny je snad už vyřešena archeologickým průzkumem, který vyvrátil domněnky, že se jednalo o tzv. mottu — nejstarší podobu středověkého hradu v západní Evropě,

kteřá k nám měla být „importována“ stavitelem Arnoldem z Hückeswagenu. Dnes se na celou záležitost dívají odborníci strážlivěji a Arnolda za stavitele hradu ani nepředpokládají. Archeologický průzkum prokázal, že kulatina mottou nemohla být, neboť jí chybělo to nejdůležitější — ústřední stavba čili obytná věž. Protože se však zde našly stopy po osídlení ve 13. století, musel být tento „hrb“ temene opevněn buď dřevěnými palisádami nebo hradbou ne nepodobnou té dnešní. Že je kulatina stavbou pozdější, vysvítá z nápadné podobnosti s předsunutými opevněními pánů z Boskovic z doby před rokem 1500 — Nového hradu u Blanska a boskovického hradu —, kteří byli také držitelé Hukvald.

U roku 1738 je v publikaci popis zařízení biskupských pokojů a zmínka o sepsání inventáře na hradě. To je také s odstupem více než dva půl století jistě pozoruhodné a mne by zajímalo, zda se soupis zachoval a kde?

Zde bych velmi rád vysvětlil, že inventář, jakož i drtivá většina závěrů a tvrzení ve zmiňované publikaci nejsou mými objevy. Pouze jsem je vynášel v odborné literatuře a (s jistou tolerancí) ocitoval. Cílem publikace o hradě Hukvaldy neby-





lo „napadnout“ dosavadní průvodce nebo vyvolat polemiku, ale zveřejnit přístupnou formou závěry odborníků, které je dosud možné vynajít vesměs ve studovných vědeckých knihoven. To platí nejen o Hukvaldech, ale o celé připravované edici. Práním bylo, aby se to nejzajímavější, co vyzkoumali odborníci, dostalo „mezi lidi“. K dotazu tedy odpovídám: všechny v publikaci uváděné závěry jsou k prostudování podle seznamu použité literatury. Měl-li by někdo zájem se více dovědět o životě knížete Fürstenberka, o archeologickém výzkumu na hradě, o domnělém požáru, jakož i o travičské aféře, povstání nehovnlíků nebo Čapkovi ze Sán, může nahlédnout do seznamu použité literatury.

Díky manželům Věře a Jaroslavu Zahradkovým přinášíme našim čtenářům seriál o víně, který jsme nazvali:

Zlatý věk vína

Víno je nejušlechtlejší z nápojů a milovníci tohoto lahodného moku dnes patří ke šťastným lidem žijícím ve zlatém věku vína. Nikdy předtím nebylo tolik možností těšit se z tak dobrých vín z různých končin světa jako dnes. I české a moravské víno má letitou tradici a přes mnoho staletí se mu podařilo uchovat svoji výjimečnost a kvalitu. Víno je totiž nápojem, který v sobě skrývá nekonečné množství variant měnicích se mimo jiné s klimatem, technologií výroby, výrobcem i konzumentem. Víno je živý organismus, který zraje, dosahuje vrcholu zralosti a stárne. Chceme-li plně vychutnat dary vína, musíme se tomu naučit. O pivu se říká, že na to abychom si na něm pochutnali, nás nemusí mít rádo. Tohle rozhodně neplatí o vínu. Kvalitní víno si přímo vyžaduje osobnost, která ho dokáže ocenit. Víno je totiž tak trochu marnivé a má rádo, když se o něm mluví.

Co říká bajka o tom, jak přišlo víno na svět?

Dionýsos — bůh vína

Ve svém mládí se kdysi vypravil řecký bůh Dionýsos na dalekou cestu přes hory. Unaven dlouhým putováním horami usedl na balvan a odpočíval. U svých nohou viděl malou, sotva vyklíčenou rostlinku. Zalíbila se mu, opatrně ji vytrhl i s kořínky ze země. Aby ji ochránil od prudkého slunečního žáru, vsadil ji do duté ptačí kosti, kterou nalezl pod mohutným stromem. Putoval dál a rostlinka rychle narůstala do délky. Ptačí kost jí nestačila, a proto ji přesadil do kosti lví, která se povalovala ve stepi. Rostlina pokračovala a rostla rychleji. Přišel do vsi mezi lidská obydlí a tam nalezl velkou oslí kost. Přesadil do ní rostlinu, a když došel do svého cíle, zasadil ji ke svému obydlí. Vyrostla z ní réva dávající krásné hrozny a lahodné víno. Ten, kdo se napil vína málo, dostal ptačí křídla, kdo se napil více, pocítil sílu lva. A kdo se napil příliš, zhloupl jako osel.

A nyní představíme jednu z bílých odrůd:

Veltlínské zelené — je hlavní rakouskou odrůdou révy a u nás jsou větší výsadby hlavně na Znojemsku a Velkopopovicku. Bývá středního růstu i olíštění, dřevo vytrává dobře a mrazuodolnost je střední. Hrozny jsou velké, křídlaté, s menšími zelenými nebo zelenožlutými bobulemi.

Jde o odrůdu pozdní a velmi citlivou na správné zatížení keřů úrodou. Jakostní vína jsou z výsadeb, kde na jednom keři zraje pouze menší množství hroznů. Nejlépe, když se na každém letorostu ponechá jen jeden hrozen. Tím se zvyšuje extraktivnost a plnost vína.

Vína Veltlínského zeleného jsou poměrně neutrální. Na prvohorních půdách Znojemska mají hořkomandlovou chuť. Na spraších mívají jemnou lipovou vůni. Jsou oblíbená k dennímu stolování a ředěná vodou jako vinný střík tiší žížeň.

V příštím čísle najdete pokračování.

Jaroslav a Věra Zahradkovi, Hukvaldy





Naše rady

Med v pečivu

V průběhu letošního roku jsem Vás v jednotlivých vydáních občasníků seznamoval se životem včel, co vše nám včely přináší. V posledním čísle jsme si přečetli něco o medu, jeho druzích, ošetření a uskladnění. Dnes bych se pozastavil u jeho využitím.

Zase se blíží prosinec a z našich bytů a domků se začnou linout dráždivé sladké vůně. V kuchyních zavládne zvláštní atmosféra, příznačná pouze pro předvánoční čas. Ony výrazné vůně má na svědomí hojně používaný vanilkový cukr. Specifikou vůni dodávají pečivu lískové a vlašské ořechy, mandle, kokos...V rodinách včelařů a i těch, kteří si zajistili dostatečné množství medu, by tento v cukroví neměl chybět.

Několika recepty bych chtěl obohatit váš vánoční receptář a možná i váš vánoční stůl.

Ořechové dortíčky.

70 g strouhaných ořechů, 140 g hladké mouky, 140 g tuku, 2 lžice medu, 1—2

žloutky, čokoládová poleva a půlky ořechů na zdobení.

Náplň: 3 lžice mléka, 100 g nastrouhaných jader vlašských ořechů, 1—2 lžice medu, rum.

Mouku prosejeme, přidáme med, ořechy, změkklý tuk, žloutky a vypracujeme těsto, které necháme v chladnu odpočinout. Poté těsto rozválíme na tenkou placku, ze které vykrajujeme kolečka, které upečeme na suchém plechu do růžova. Vychladlá kolečka slepujeme náplní, poléváme čokoládovou polevou a zdobíme ořechovými jádry.

Náplň připravíme tak, že med rozpustíme v horkém mléku, přidáme nastrouhané ořechy a podle chuti rum. Dobře promícháme a necháme vychladnout.

Mandlové úlky

1 polévková lžice medu, 1 bílek, 250 g mandlí, 300 g práškového cukru.

Náplň: 160 g medu, 250 g másla, 100 g čokolády, na špičku nože mleté skořice.

Oloupané mandle jemně umeleme, smícháme s cukrem, medem a bílkem na vláčnou hmotu. Z této hmoty děláme malé kuličky, které vtlačíme do úlkové





formy vysypané práškovým cukrem. Úlky plníme čokoládovou náplní a pokládáme na dětské piškoty.

Příprava náplně: Med s čokoládou ohřejeme nad mírně teplou párou, aby se čokoláda rozpustila. Odstavíme a mícháme o vychladnutí. Přidáme máslo, skořici a vyšleháme.

Vločkové tyčky

150 g vloček, 100 g cukru, 50 g tuku, 100 g medu.

Tuk rozpustíme na pánvi, přidáme vločky, cukr a pražíme do červena. Odstavíme, přidáme med a dobře promícháme. Vzniklou hmotu poklademe na plech pokrytý alobalem nebo pergamenem a ještě za tepla rozkrájíme do tvaru tyčinek nebo kostiček.

Přeji hodně úspěchů při přípravě medového vánočního pohoštění.

Radomír Hykl, ml.

Nepřehlédněte

Vážení čtenáři.

Uzávěrka příštího čísla Hukvaldského občasníku bude 27. listopadu 2001. Do té doby nám, prosím, zasílejte své příspěvky i dotazy. Můžete je předat kterékoliv člence redakční rady. Rozhodování o zaražení příspěvků je v kompetenci redakční rady. Připomínky a stížnosti na činnost redakční rady je nutno předkládat radě obce, která je zřizovatelem redakční rady.

Redakční rada

